

รายวิชา สังคมศึกษาฯ

เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
ของทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส22103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ครูผู้สอน สรายุทธ ธานี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

2. จากใบงานที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถ
ร่วมกันศึกษาหัวข้อที่กำหนดและ
แลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

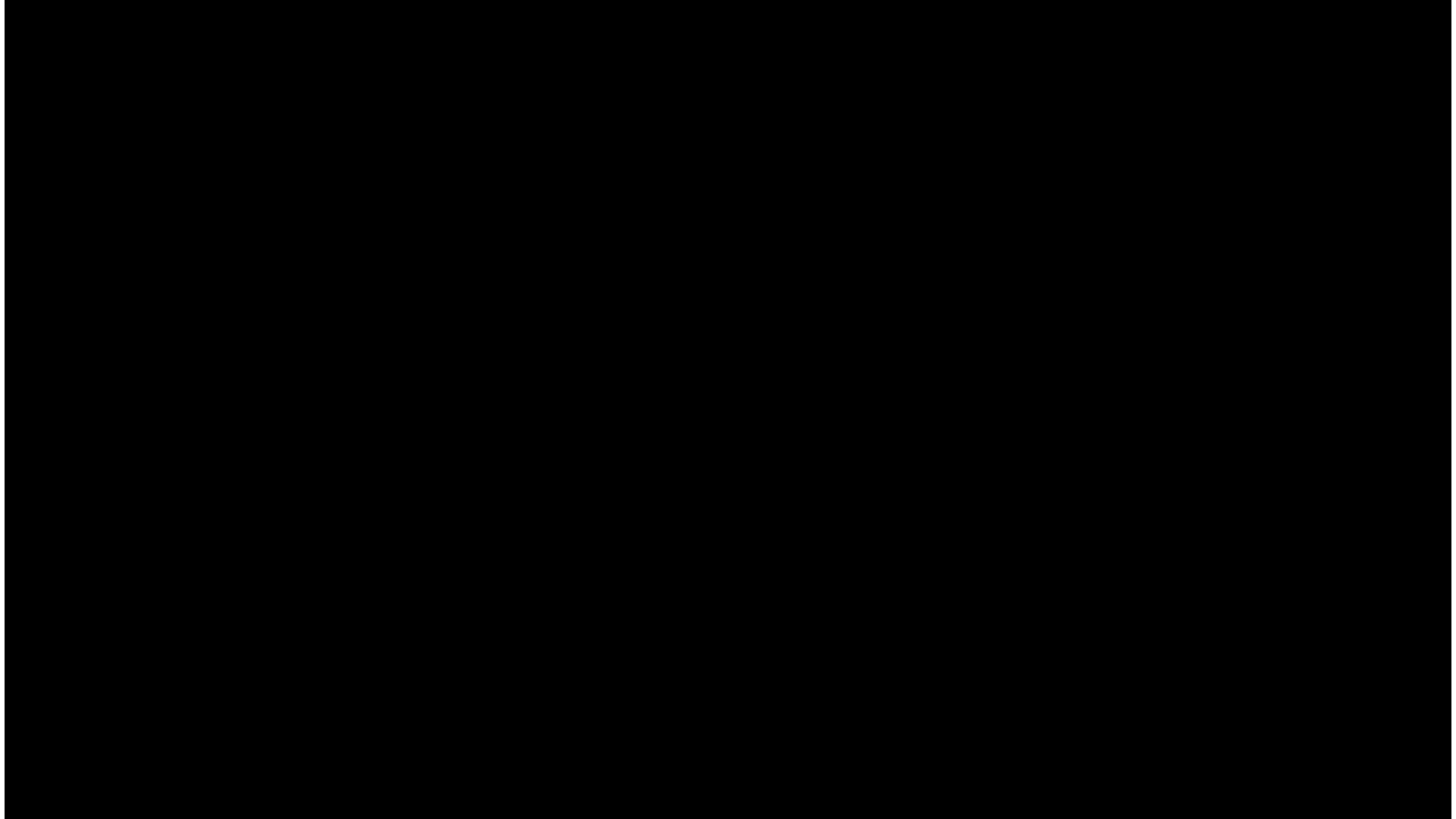
3. เสนอแนวทางการช่วยเหลือเพื่อน
มนุษย์ที่ประสบปัญหาวิกฤตทาง
สิ่งแวดล้อมเท่าที่ทำได้ตามสถานะของ
นักเรียนได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นไปได้

วีดิทัศน์

“Man”

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

วีดิทัศน์เรื่อง “Man”

เผยแพร่โดย : Steve Cutts

เผยแพร่วันที่ : 21 ธ.ค. 2012

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=NLZH12KIP8E&>

คำถามนำเข้าสู่บทเรียน

จากวิถีทัศน์พฤติกรรมใดของมนุษย์
ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก

การบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด

การตัดไม้ทำลายป่า เพื่อทำกระดาษ การค้า
งาช้าง การตัดขนสัตว์ การทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล

คำถามนำเข้าสู่บทเรียน

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในวิถีทัศน์ นักเรียน
สามารถพบปัญหาใดบ้างในทวีปแอฟริกา

การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาการ
ขาดแคลนน้ำ ปัญหามลพิษ ปัญหาการค้างาช้าง ฯลฯ

คำถามนำเข้าสู่บทเรียน

ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
ลุกลามไปทั่วทั้งทวีปแอฟริกา

เกิดจากประชาชนขาดการศึกษา ประเทศประสบ

ปัญหาความยากจน ขาดเทคโนโลยี

ประเทศมีสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ฯลฯ

กิจกรรม “มาแล้ว”

- ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน แล้วมอบหมายให้แต่ละกลุ่มศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา กลุ่มละ 1 ปัญหาดังนี้

1) ปัญหาทรัพยากรน้ำ

4) ปัญหาทรัพยากรดิน

2) ปัญหาขยะ

5) ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

3) ปัญหาภัยแล้ง

6) ปัญหาการขยายตัวของทะเลทราย

กิจกรรม “มาแล้ว”

- เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาเรียบร้อยแล้ว ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่ม 1-2 คน เป็นผู้อธิบายผลการศึกษาให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง โดยวนกันจนครบทุกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มที่เหลือทำหน้าที่ฟังการอธิบายของเพื่อนตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ

กิจกรรม “มาแล้ว”

- พร้อมบันทึกผลการศึกษาของทุก ๆ กลุ่ม ลงในใบงาน เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา ของตนเอง จากนั้นครูให้เวลานักเรียนทำใบงานของตนเองให้สมบูรณ์เวลาประมาณ 5 นาที

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

ในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอันเกิดจากสภาวะการณ์โลกและการกระทำของมนุษย์ ทำให้สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาอยู่ในสภาวะวิกฤติหรือต้องแก้ไข เช่น การอพยพหนีภัยธรรมชาติ ความแห้งแล้ง และความอดอยาก

โดยเฉพาะประชากรที่อยู่ในประเทศเคนยาและเอธิโอเปีย ผู้คนต้องอพยพ เดินทางออกจากบ้านเกิด ประชากร มีสภาวะการดำรงชีพในระดับยากจน ขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย และมีสุขภาพอนามัยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญทวีปแอฟริกามีดังนี้

1. ปัญหาทรัพยากรน้ำ

หลายประเทศในทวีปแอฟริกากำลังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรงเช่น ไนจีเรีย เอธิโอเปีย เป็นต้น ซึ่งประเทศต่าง ๆ ที่เผชิญปัญหานี้จะต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งนำไปสู่สงครามแย่งชิงน้ำ ในทวีปแอฟริกา ประชากรกว่า 200 ล้านคน กำลังประสบกับภาวะการขาดแคลนน้ำที่รุนแรง และจากรายงานขององค์การสหประชาชาติ คาดว่าความรุนแรงจะมากขึ้นและขยายวงกว้างจนถึงขั้นเกิดสงครามแย่งชิงน้ำในอีก 20 ปีข้างหน้า ถ้าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำยังมิได้รับการแก้ไขในทิศทางที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านหลายประเทศ เช่น แม่น้ำไนล์ แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำวอลต์ต้า

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

และแม่น้ำซิมเบซี เป็นต้น ประเทศที่เข้าข่ายขาดแคลนน้ำอย่างวิกฤตในขณะนี้ได้แก่ ประเทศเอธิโอเปีย ซูดาน เป็นต้น

ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 โมซัมบิกได้ลดปริมาณน้ำที่แจกจ่ายแก่ประชาชนในกรุง มาปูโต ลดลงมากกว่าครึ่งหนึ่ง และได้กลับไปแจกจ่ายน้ำปริมาณปกติในเดือนเมษายน ต่อมาในหลายประเทศในแอฟริกาตอนใต้มีการสูญเสียน้ำผ่านระบบสาธารณสุขปกติกที่ไม่ได้มาตรฐาน การขาดแคลนการบำบัดน้ำและผู้ใช้ น้ำอย่างผิดกฎหมาย รัฐบาลในหลายประเทศแอฟริกาเหล่านี้ไว้ประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ทำให้ขาดเงินในการบำบัดน้ำและขยายระบบน้ำประปา

หน่วยงานพัฒนา วอเตอร์ เอด ได้ร่วมมือกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ วิศวกรและสถาปนิก ในการศึกษาภัยคุกคามต่อแหล่งน้ำ ตั้งแต่ท่อส่งน้ำรั่วไปจนถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำ

มีคนจำนวนมากกำลังย้ายจากชุมชนชนบทเข้าไปอยู่ในเมืองและเมืองต่าง ๆ ยังไม่พร้อมที่จะรองรับการย้ายถิ่นของคนจำนวนมาก และความต้องการใช้น้ำที่มากขึ้นเป็นเงาตามตัว สร้างแรงกดดันแก่กลุ่มน้ำบางแห่งและทางการของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้กำลังพยายามรับมือกับปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงนี้อยู่

Day Zero เป็นวันที่ทางการจะหยุดจ่ายน้ำประปาแก่ครัวเรือนเกือบทั้งหมดในเมือง หากระดับน้ำในเขื่อนต่าง ๆ ของเมืองลดลงไปเหลือแค่ 13.5 เปอร์เซ็นต์ โดยประชาชนจะต้องไปเข้าแถวรอรับน้ำตามปริมาณที่ได้รับอนุญาตต่อวัน ในตอนต้นพ.ศ.2561 เจ้าหน้าที่เมืองเคปทาวน์เตือนว่า วัน **Day Zero** อาจเกิดขึ้นในเดือนนี้หรือไม่ก็เดือนกรกฎาคม ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการหยุดจ่ายน้ำในเมืองเคปทาวน์จะใหญ่หลวงมากและนี่กลายเป็นตัวอย่างแก่เมืองอื่น ๆ ทั่วโลกที่ต้องให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรน้ำของตนเอง เพราะปัญหาเดียวกันนี้อาจเกิดขึ้นกับตนในอนาคตอันใกล้ได้เช่นกัน

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

2. ปัญหาทรัพยากรดิน

เนื่องจากทวีปแอฟริกา มีบริเวณที่เป็นทะเลทรายกว้างขวาง เช่น ทะเลทรายสะฮารา ทะเลทรายคาลาฮารี ซึ่งเป็นบริเวณแห้งแล้งมากทำการเพาะปลูกไม่ได้ เพราะดินในเขตทะเลทรายมีธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุน้อย นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ จึงส่งผลกระทบต่อความอดอยากของประชากร เนื่องจากไม่สามารถปลูกพืชเพื่อการบริโภคได้อย่างดี โครงการสิ่งแวดล้อมของสหประชาชาติ ระบุว่า ประเทศเอธิโอเปีย มีปัญหาการกร่อนของดินทำให้มีการสูญเสียหน้าดินประมาณปีละ 2,000 ล้านตัน

3. ปัญหาขยะพลาสติก

ขยะพลาสติกเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาทำลายสุขภาพและก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพ ทำลายชีวิตสัตว์ป่า มีผลต่อพื้นที่เกษตรกรรม ทำลายแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงที่เป็นพาหะเชื้อมาเลเรียและไข้จับสั่น

นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งขยะพลาสติก 8 ล้านตันที่ไหลลงทะเลในแต่ละปี ซึ่งสหประชาชาติคาดว่าหากยังคงทิ้งขยะกันต่อเนื่องในระดับนี้ต่อไปแล้ว ภายใน

ปี 2050 ในทะเลจะมีถุงพลาสติกมากกว่าจำนวนปลา ซึ่งจะมีผลต่อการประมงทางทะเล สัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

ในทวีปแอฟริกา ประเทศบอตสวานาได้เก็บภาษีถุงพลาสติกเมื่อ 10 ปีก่อน ต่อมาในปี 2014 แคนเมอรูนออกกฎหมายห้ามใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้แล้วทิ้ง ส่วนเอริเทรียห้ามใช้ถุงพลาสติกในปี 2005 มอริเตเนียห้ามผลิต ห้ามใช้ และนำเข้าถุงพลาสติกในปี 2013

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

ปี 2016 โมร็อกโก ซึ่งเป็นประเทศที่ใช้ถุงพลาสติกมากที่สุดในทวีปแอฟริกา ได้ออกกฎหมายห้ามใช้ถุงพลาสติก ขณะที่วันดาห้ามใช้ถุงพลาสติกเด็ดขาดในปี 2008 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ความยั่งยืน 2020 รวมทั้งกำหนดให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศทิ้งถุงพลาสติกไว้ที่สนามบิน ทางด้านแทนซาเนีย ห้ามใช้ถุงพลาสติกทั่วประเทศในปี 2006 และล่าสุดเดือนมีนาคม 2017 ตูนิเซียและเคนยาห้ามห้างสรรพสินค้าใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าให้ลูกค้า

แอฟริกาใต้มีการเก็บภาษีถุงพลาสติกปี 2004 แม้จะไม่ห้ามการใช้ ในปี 2007 ยูกันดาเริ่มประกาศห้ามใช้ถุงพลาสติกแบบน้ำหนักเบา แต่ก็ไม่เคยมีการห้ามใช้อย่างแท้จริง ส่วนไนจีเรียไม่มีการห้ามใช้แต่ใช้วิธีการอื่น โดยมีบริษัทที่ชื่อ From Waste to Wealth เข้ามาดำเนินการด้วยการส่งเสริมให้ผู้หญิงนำขยะพลาสติกมาทำเป็นถุงที่มีสีสันสวยงามวางขายในตลาดเพื่อนำกลับไปใช้ใหม่

4. ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ส่วนใหญ่ตัดเพื่อการค้า หรือนำพื้นที่ป่ามาทำเป็นพื้นที่เกษตรกรรม เป็นเขตที่อยู่อาศัย แหล่งอุตสาหกรรม และสร้างเส้นทางคมนาคม ซึ่งมีผลกระทบ ได้แก่ เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในเซียร์ราลีโอน เมื่อปี ค.ศ.2017 และทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เพราะขาดต้นไม้ดูดซับควันพิษ

จากการบุกรุกเพื่อใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อการเพาะปลูกและการขยายตัวเมืองสำคัญๆ มีผลทำให้ต้องตัดป่าไม้พื้นที่ป่าไม้จึงลดลง ซึ่งอาจมีผลทำให้พื้นที่ทะเลทรายมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ทวีปแอฟริกายังได้ชื่อว่าเป็น แหล่งสัตว์ป่าสำคัญของโลก จึงมีการล่าสัตว์อย่างมากเพื่อส่งเป็นสินค้า ปัจจุบันจำนวนสัตว์ป่าลดลง หลายประเทศต้องมีการควบคุมการล่าสัตว์โดยการตรากฎหมายขึ้น

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

5. ปัญหาภัยแล้ง

ในแต่ละปี แอฟริกาประสบปัญหาภัยแล้งจากภาวะโลกร้อน ปรากฏการณ์เรือนกระจก ทำให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จึงส่งผลกระทบต่อขาดแคลนอาหารสำหรับประชากรด้วย

พ.ศ. 2558 ปรากฏการณ์เอลนีโญ่เป็นต้นเหตุทำให้เกิดภาวะแห้งแล้งที่เลวร้ายที่สุดของภูมิภาคนี้ในรอบ 35 ปี ภัยแล้งได้กระทบต่อคนราว 41 ล้านคนในประเทศต่างๆ รวมทั้งโมซัมบิก มาดากัสการ์

มาลาวี แซมเบีย และแอฟริกาใต้ และหลายประเทศเหล่านี้เจอกับภัยแล้งรุนแรงกว่าเมืองเคปทาวน์ในแอฟริกาใต้

ในปี พ.ศ. 2559 รัฐบาลของมาดากัสการ์ได้ประกาศภาวะฉุกเฉินในทางใต้ของประเทศ หลังจากประชาชนเกือบล้านคนประสบกับความอดอยากในระดับรุนแรงจนน่าเป็นห่วง

ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2560 ประธานาธิบดีของมาลาวียังได้ประกาศภาวะวิกฤติระดับประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเจอกับการขาดแคลนอาหารรุนแรงเนื่องมาจากภัยแล้ง

6. ปัญหาการขยายตัวของทะเลทราย

จากปัญหาโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลก ทำให้พื้นที่ชุ่มชื้นลดลง ความแห้งแล้งจึงขยายพื้นที่กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะบริเวณทะเลทรายสะฮารา ทำให้ประชากรต้องอพยพไปตั้งถิ่นฐานในบริเวณอื่น ๆ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

รายงานสถานการณ์ประชากรโลก ประจำปี พ.ศ. 2557 ของ (UNFPA) พบว่าไรรานในแอฟริกา มีสภาพแห้งแล้ง และหลายแห่งรุนแรงขึ้นแปรสภาพเป็นทะเลทราย

รายงานยูเอ็นจึงเรียกร้องประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคแห้งแล้งกันดารและมีทะเลทราย เร่งริบปฏิรูปนโยบายเกี่ยวกับการใช้สอยที่ดิน เพื่อหยุดยั้งการใช้หญ้ามากเกินไปถึงธรรมชาติ ยุติระบบชลประทานที่ใช้สอยน้ำแบบไม่รู้คุณค่า

สหประชาชาติได้มีการจัดตั้งองค์การ UNCCD (United Nations Convention to Combat Desertification) ขึ้นเพื่อดำเนินการแปรสภาพเป็นทะเลทราย มีหลายประเทศเลยที่ได้ร่วมให้สัตยาบันเพื่อร่วมกันหาวิธีทางแก้ไขและป้องกันปัญหานี้อย่างเร่งด่วน โดยสหประชาชาติได้ประกาศให้วันที่ 17 มิถุนายนของทุกปี เป็นวันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพการเป็นทะเลทรายโลก (The World Day to Combat Desertification: UNCCD) ทั้งนี้เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ความเสื่อมโทรมของที่ดิน และภัยแล้ง รวมถึงประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยประเทศภาคีสมาชิกจะจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อรณรงค์ในวันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายโลกด้วย

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อความที่ถูกต้อง ✗ ในช่องข้อความที่ไม่ถูกต้อง
พร้อมแก้ไขข้อความใหม่ให้ถูกต้อง

1. ปัญหาภัยแล้งสร้างความเสียหายแก่ทวีปแอฟริกามากที่สุด พื้นที่ 2 ใน 3 ถูกผลกระทบดังกล่าว

.....
.....

2. การตัดไม้ทำลายป่า เป็นผลมาจากการส่งเสริมการตัดไม้ส่งออก และวิถีชีวิตการใช้ฟันในการดำรงชีพ

.....
.....

3. ดินเสื่อมโทรมส่วนใหญ่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยสารเคมี

.....
.....

4. เอธิโอเปียและซูดานเป็นประเทศที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำมาก

.....
.....
.....

5. การลักลอบค้าช้าง มีประเทศปลายทางที่รับซื้อ คือสหภาพยุโรปและอเมริกา

.....
.....
.....

6. E-Waste คือขยะอิเล็กทรอนิกส์ ที่ถูกส่งจากประเทศที่พัฒนาแล้วไปทิ้งในทวีปแอฟริกา

.....
.....
.....

7. วันสิ่งแวดล้อมแอฟริกา ตรงกับวันที่ 4 มีนาคมของทุกปี

.....
.....

8. UNEP มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ทำหน้าที่แก้ไขและผลักดันประเด็นสิ่งแวดล้อม

.....
.....

9. อนุสัญญาไซเตส เป็นอนุสัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

.....
.....

กิจกรรม “มาแล้ว”

ใบงาน

เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 /..... เลขที่

สามารถดาวน์โหลดใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

กิจกรรม

ครูและนักเรียนร่วมกันชมข่าว

“เอธิโอเปียเผชิญภัยแล้งรุนแรงสุดในรอบ 50 ปี”

จากนั้นร่วมกันนำเสนอแนวทางการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตามที่ทำได้ โดยเน้นไปที่ความเป็นไปได้และยั่งยืน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

วีดิทัศน์เรื่อง รายงานพิเศษ : "เอธิโอเปียเผชิญภัยแล้งรุนแรงสุดในรอบ 50 ปี" ช่าง onenews

เผยแพร่โดย : One News

เผยแพร่วันที่ : 1 Feb 2016

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=QAVKX-BnI2Q>

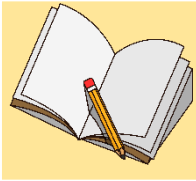
+1

คำถามจากกิจกรรม

ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่
เกิดขึ้นจากปัจจัยใด

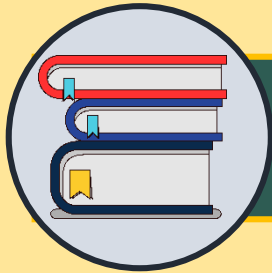
มนุษย์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

